KÖNLÜM BAHAR İSTƏYİR

Könlüm bahar istəyir...
Doqquz aylıq həsrəti qəlbimdən silə bilsin.
Könlüm bahar istəyir...
Bütün təravətiylə qəlbimə gələ bilsin.

Könlüm bahar istəyir...
Çayları, irmaqları şəlaləyə döndərə,
Məclis qura, laləni piyaləyə döndərə.
Bənövşəsi, arx boyu düzüləndə yan-yana,
Öz ətrindən məst ola, boynu əyilə yana.
Buludlardan yol çəkə zanbağın ayağına,
Yağışdan inci düzə qönçənin yanağına.

Könlüm bahar istəyir...
Hər çatanda qaşını,
Neçə kəmənd toxuya günəşin zərrəsindən.
Dağların göz yaşını
Gilə-gilə axıda çalmalı zirvəsindən.
Dumanı çəmənlərə, bağlara örpək ola,
Gülləri gəlinlərə, qızlara çələng ola.

Könlüm bahar istəyir...
Qoca Sədi demişkən:
"Səhər dan yeri söküləndə dağ döşündə dayanam..."
Çiçəklərin ətrindən
Güneyində məst olub, quzeyində oyanam.
Üfüqdə halay vuran buludlar gülüşəndə
Gurşadından islanıb, qızınam günəşində.
Könlüm bahar istəyir...
Rəngi bol, nemətі bol,
gülabı, nabatı bol.

Şöhrəti eldə qala.
Elə bahar ola ki,
Gələn bahara kimi
Söhbəti dildə qala...

1966

GÖYGÖL

Göygöl, tərifini çox eşitmişəm,
Adın dastan olub dilə düşübdür.
Gəzib oymaq-oymaq Azərbaycanı
Sorağın bizim də elə düşübdür.

Bizim Şahgölünün öz qardaşısan,
Deyirlər həsrətə sən tablaşırsan.
Odur nə kükrəyib, nə də daşırsan,
Şahgölü hicrandan çölə düşübdür.

Araz qoşun çəkdi yolu bağladı,
Yerlər yasa batdı, göylər ağladı.
Dağlar öz qoynunda səni saxladı,
O, şahlar əlinə kölə düşübdür.

Fəqət o kimdir ki, hicran görməyib,
Qəlbi sal daş olub, heç kövrəlməyib.
Deyirlər suların çaydan gəlməyib
Kəpəzin gözündən gilə düşübdür.

Sinəndə rəqs edir nərgiz, yasəmən,
Elə bil gül açmış yaşıl bir çəmən.
Gecələr sənmisən göydə əks edən,
Yoxsa göyün əksi gölə düşübdür?

Baharda qəlb açır növrağın sənin,
Deyirlər gözəldir hər çağın sənin.
Mənsə bir gün oldum qonağın sənin
Nə etmək, bizimki belə düşübdür.

1957

BU AXŞAM ÇİMMƏYİN

Gecə sakit, gecə lal,
Ətraf sükut içində.
Göyün atlas donunda
Gümüş rəngli neçə xal
Üzür bulud içində.
Gecə beşikdə gülən
Bir uşağı andırır.
Kəpəzin sağ çiyninə
Sancılıb qalmış hilal
Bir orağı andırır.
Göydə, yerdə nə varsa
Su əks edir özündə.
Asiman ağ çiçəkli
Bir çəmənə bənzəyir
Göygölün güzgüsündə.
Aysa qızıl oraq tək
Düşüb qalmış çəməndə.
Gözləyin o oraqdan
Ey insanlar, çimməndə.
Sabah sökülməndə dan,
Şəfəq tonqal quranda
Göydəki ağ buluddan,
Kəndli yenə qayıdıb
Orağını tapacaq.
O zaman çimsəniz də,
Ey insanlar, bu axşam
Çimməyiniz siz ancaq.

1957

BƏNÖVŞƏ

Osman Sarıvəlliyə

Yenə bahar gəldi, isindi torpaq,
Yerdən baş qaldırdı bağlarda zanbaq.
Günəşin altında buxarlanaraq
Gəldi geniş düzlər cana, bənövşə.

Çöllərdə otları oxşadı rüzgar,
Əriyib su oldu quzeydəki qar.
Bilirəm, bu qızıl saçaqlı bahar
Qoymaz yarpaqlardan dona, bənövşə.

Yenə də nərgizin gözü süzüldü,
Qərənfilin üstə jalə düzüldü.
Lalənin saplağı yerdən üzüldü
Batdı yarpaqları qana, bənövşə.

Bir gün kənd yoluyla dönürdüm yenə,
Bir bulaq başında rast gəldim sənə.
Gördüm ki, başını qoyub çiyninə
Əymisən boynunu yana, bənövşə.

Bilmədim küskünsən, yoxsa gileyli,
Gəlib mən yanında oturdum xeyli.
Qəlbimdə nə səni qoparmaq meyli,
Nə də əl uzatmaq sənə, bənövşə.

Bükülmüş boynuna baxdığım zaman,
Bir qələm dostumu düşündüm, inan.
Məndən inciməsin qoy şair Osman,
Bir sualım vardır ona, bənövşə.

Axar sular kimi rəngsiz olsaydın,
Bəlkə xumar gözlü nərgiz olsaydın,
Ya da qələmə tək dümdüz olsaydın

O, rəy verərdimi ona, bənövşə?
O gün ki güllərdən çəkildin kənar,
Bu qərib halını qəmə yezdular.
Fəqət razı olma səni sənətkar
Kədərli, qüssəli ana, bənövşə.
Hər gülün, çiçəyin öz hüsnü vardır,
Sənin də görkəmin bir ilk bahardır.
De, kim şer yazıb nəğmə qoşardı
Boynun əyilməsə yana, bənövşə?!

Bakı, 1954

QƏRƏNFİL

Nə tez oyanmısan qış yuxusundan,
Hələ təzə gəlir bahar, qərənfil?
Gözünü gör necə ağardır sənə
Kəpəzin başından o qar, qərənfil.

Nə nərgiz çıxmışdır, nə novruzgülü,
Nə dağlar atmışdır üzündən tülü.
Şaxta yaman vurub meşəni, çölü,
Gözlə yarpaqların donar, qərənfil.

Ayağın altına sərilmış otlar,
Başına mirvari səpir buludlar.
De, nədən titrəyib əsirsən, nə var,
Bir yerdə tutmursan qərar, qərənfil?

Bəlkə yırğalayır sərin meh səni?
Bəlkə də üşüdür şəbnəm, şeh səni?
İndi necə dərim, necə, ah, səni,
Ey nərgiz gözləri xumar qərənfil.

Qoy gəlsin özünə yazığın barı,
Gəl, odlu sinəmə gəl sığın barı.
Qızınsın köksümdə yarpağın barı
Qəlbimdə sönməyən od var, qərənfil.

Axı, bu çöllərdə nəyin var, nəyin?
Ruzgarın əlində solar örpəyin,
Kim deyir, yox sənin arxan, köməyin?
Yolunu gözləyir dildar, qərənfil.

1957

BULUDLAR

Yenə ağ çalmalı Kəpəzin üstdə,
Çotir tək durmusuz, qara buludlar.
Deyin, külək qovmuş, günəş dağıtmış,
Sizi kim gətirmiş bura, buludlar?

Niyə qaraldınız bu bahar çağı?
Sizdəmi gördünüz ayrılıq dağı?
Görünsə günəşin qızıl saçağı
Hara gedəcəksiz, hara, buludlar?

Cənub ellərinə siz gedən zaman,
Bir sözüm çıxmasın qoy yadınızdan.
Məni xəbər alsa gülüzlü canan,
Salam deyərsiniz yara, buludlar.

Deyin, qəm çəkməsin siz ona, dözsün,
Dərdə, işgəncəyə, zindana dözsün.
Axı söz vəribdir, hicrana dözsün,
Tapaq bu dərdlərə çara, buludlar.

Gözünüzdən axan qəlb sevincidir,
Bəlkə həsrət yaşı, bəlkə incidir?
Yəqin bu ayrılıq sizi incidir,
Edir könlünüzü para, buludlar?

Yetər, ağlamayın bu gölün üstə,
Bu dağın, çəmənin, bu çölün üstə.
Günəş bayraq açıb bu elin üstə,
Bu torpaq bürünmüş nura, buludlar.

Gedin, o sahillər gözləyir sizi,
Yuyun göz yaşıyla, yuyun Təbrizi.
Nə düşmən ləpiri, nə də qan izi
Düşməsin bir daha ora, buludlar.

1957

KƏPƏNƏK

Zərli qanadını açaraq yenə
De, hara uçursan, hara, kəpənək?
Hamı heyran qalmış gözəlliyinə,
Üstünün xalları qara kəpənək,
De, hara uçursan, hara, kəpənək?

Bahar bəzədikcə çəməni, bağı,
Quşlar budaqları eləyir məskən.
Öpür ayağını gülün dodağı
Qönçədən-qönçəyə hər qonanda sən
Quşlar da budaqda eləyir məskən.

Nə qədər xoşbəxtsən, şair, sənətkar
Adını bülbüllə çəkir yanaşı.
Nə nəğmən, nə də ki, gözəl səsin var,
Fəqət çiçəklərin yaxın sirdaşı
Bülbüllə çəkilir adın yanaşı.

Bəlkə də hamıdan böyükdür dağın,
Bu dərdin, sevincin kimə bəllidir?
Bəlkə güldən-gülə uçub qonmağın
Sənincün ən böyük bir təsəllidir,
Bu dərdin, sevincin kimə bəllidir?

Bəlkə min arzun var, min diləyin var,
Hanı təbəssümün, göz yaşın hanı?
Bəlkə qəmlə dolu bir ürəyin var,
Dərdini söyləsən tutar dünyanı?
Hanı təbəssümün, göz yaşın hanı?

Çəməndə oynayan körpə uşaq tək
Uçursan, uçursan dinclik bilmədən.
Arzunu duymayır bir gül, bir çiçək,
Dinib danışmırsan bircə kəlmə sən
Uçursan, uçursan dinclik bilmədən.

Sözlərim dəyməsin incə qəlbinə,
Anıram hər səhər, hər axşam səni.
Könlünün sirrini aç, danış mənə,
Axı mən şairəm duyaram səni;
Anıram hər səhər, hər axşam səni.

Zərli qanadını açaraq yenə
De, hara uçursan, hara, kəpənək?
Düzü, heyran oldum gözəlliyinə,
Ey üstünün xalı qara kəpənək,
De, hara uçursan, hara, kəpənək?

1957

DAĞLAR

Yenə sizi gördüm, könül tərlanı
Vətən dağlarına uçdu, a dağlar.
İndi Savalanın başının üstə
Sıxıb gözlərini buludlar ağlar,
dağlar, a dağlar.

Saldınız yadıma ötən günləri,
Necə gözəl imiş Vətən günləri!
Hərdən xatırlaram həmən günləri,
Sanki gözlərimdə qaynar bulaqlar,
dağlar, a dağlar.

Çapanda atımı üzüyuxarı,
Başıma qonmuşdur Səhəndin qarı;
İndi gördüyünüz bu ağ saçları,
Yadigar vermişdir mənə o çağlar,
dağlar, a dağlar.

Qoy deyim səsimi eşitsin aləm,
Qürbət ölkələrdə yüz il də gəzsəm,
Vətən torpağının həsrətindəyəm;
Xəyalım uzaqdan sizi qucaqlar,
dağlar, a dağlar.

Məni unutmayın, dönəcəyəm mən,
Əlimdə bənövşə, lalə, yasəmən,
Keçib Sərdavadan, Vilədərədən,
Yanımda tanışlar, dostlar, qonaqlar
Sizinlə görüşə gələrəm, dağlar,
dağlar, a dağlar.

Kislovodsk, 1958

YARPAQLAR TÖKÜLƏNDƏ

Dağların zirvəsində hər gün bulud görünür,
Dərələrin üstüylə boz dumanlar sürünür,
yarpaqlar töküləndə.
Köçür bağdan-bağçadan zərif güllər, çiçəklər,
Qəribə görkəm alır çəmənlər, biçənəklər...

yarpaqlar töküləndə.
Köçəri quşlar uçur hər gün cənuba sarı,
Gərdənbəndə oxşayır durnaların qatarı,
yarpaqlar töküləndə.
Yolları, cığırları çən tutur, yağış yağır,
Üfüqlər də daralır, asiman da darıxır,
yarpaqlar töküləndə.
Gündüzdən öz ömründən gecələrə pay verir,
Səhər çox gec açılır, axşamlar çox tez gəlir,
yarpaqlar töküləndə.
İldırımın səsindən haray düşür dağlara,
Yaylaqlardan qayıdır kənd yerinə mal-qara,
yarpaqlar töküləndə.
Otlaqları bəzəyir bağ-bostanın nemətі,
Elə bil ki, ucalır ağacların qaməti,
yarpaqlar töküləndə.
Kəndlilər taxıl döyür, kəndlilər məhsul bölür,
Şəhərlərdən, kəndlərdən payızın ətri gəlir
yarpaqlar töküləndə.
Dizə qalxır bağlarda ağacların xəzəli,
Elə bil ki, soyunur təbiətin gözəli,
yarpaqlar töküləndə.
Baharın təravəti payızda yaşa dolur,
O daha gözəl olur, daha füsunkar olur
yarpaqlar töküləndə...

1965

NƏRGİZ GÜLÜ

Çöldə qar yağır,
alaçalpov.
Evdə
gülqabında nərgiz çiçəyi.
Xumar gözlərində
həyat eşqindən yanan alov,

Başında
yarıb çıxdığı qarın
ağ ləçəyi.
Qara kirgiklərində
neçə gecənin bal yuxusu.
Nəfəsində
torpağa hələ qədəm qoymamış
bahar qoxusu...
Əyilib
qulağına pıçıldayıram;
–Çiçək olsa da adın,
Əməlində qəhrəmansan,
qəhrəman.
Kaş, sənin kimi
bahardan müjdə gətirmək üçün
şaxtayla,
boranla üz-üzə durmağı
bacaraydı hər insan.

1962

ZANBAQ

Bir zaman arx kənarında gördüm səni,
oturub lap yanında
oxşamaq istədim
sarı, qıvrım tellərini.
Baxdım,
mehin yarpaqlarında titrəməsinə.
Nəsə danışırdız, dodaq-dodağa.
Yadımdadır yenə,
Gah təsdiq edərək başını əyirdin
lap torpağa qədər.
Gah inkar edərək
silkələnirdin başdan ayağa qədər...
Bu vaxt bir ləçəyin qopub düşdü suya,

üstündə bir qarınca.
Getdi arx boyunca.
Baxdım,
Nə çıxarmaq fikrinə düşdüm,
nə də bu haqda düşündüm düzü.
Mehi, qarıncanı, səni
arxa tapşırıb üçünüzü getdim...
Bu gün yenidən görüşdük.
Fəqət nə qarınca, nə nəsim, nə də arx.
Sən, büllur qabda
suya qoyulmuş zanbaq.
Mən, yumşaq səndəldə oturmuş
gözü eynəkli,
alnı qırış-qırış,
saçlarına payız qarı qonmuş bir şair...
Bu gün yenidən görüşürük.
Fəqət,
belə görüşmək istəməzdik
nə sən, nə də mən.
Ancaq zamanın hökmüdür,
nə edəsən...

1966

SEVGİLİM

Şəhla gözlərini gördüyüm zaman
Dedim, gül üstünə bir jalə düşmüş.
Bilmərn o baxışda nə məna vardır,
Bu şair eşqindən xəyala düşmüş.

Hüsnündən bəllidir, ey nazlı dildar,
Səni qucağında böyütmüş bahar.
Çiyninə tökülən xurmayı saçlar
Sanki mərmər üstə şəlalə düşmüş.

Salıbdır gözlərin məni kəməndə,
Ancaq bu halımı duymusan sən də.
Kim səni qızlarla görsə çəməndə
Deyər gülüstana biir lalə düşmüş.

Demirəm Məcnun tək çöllərdə qaldım,
Nə də Fərhad kimi hey külüng çaldım,
Nə Sonan oldum ki, şöhrətim, adım
Deyələr obaya, mahala düşmüş.

O gün ki qapıdan baxıb gəlibsən,
Məni atəşlərə yaxıb gedibsən.
Qəlbimi müjgana taxıb gedibsən,
Gəl gör ki, aşiqin nə hala düşmüş.

Ərdəbil, 1942

* * *

Saqi, xumar-xumar baxırsan yenə
Canıma od düşür bu nazdan mənim.
Nədən qırmızıdır camdaki bədən
Bildin xoşum gəlmir bəyazdan mənim?
Mən onsuz da məstəm, dəryadır qəmim,
Bir an ayrılmamış qəmdən aləmim,
Doldur piyaləmi, qərq olmuş gəmim
Qoy çıxsın dərindən, dayazdan mənim.

Yəqin bu halımı duymusan sən də,
Mən heç içməyirdim dostlar içəndə.
Amandır sərhədi qatar keçəndə
Doldur piyaləmi Arazdan mənim.

1945

KİMDƏN ÖYRƏNDİN

Ey şairin həmvətəni,
Çox istərəm görəm səni.
Lalə üstünə laləni
Taxmağı kimdən öyrəndin?

Üzün aydır, boyun çinar,
Könül səndən ilham umar.
Oğrun-oğrun, xumar-xumar
Baxmağı kimdən öyrəndin?

Gördüm səni düşdüm oda,
Ömrüm, günüm getdi bada.
Sən atlısan, mən piyada
Qaçmağı kimdən öyrəndin?